

FACTSHEET

novela zákona o státním občanství (sněmovní tisk 690)

O co se jedná

- Zákon č. 186/2013 Sb. o státním občanství je poměrně novým zákonem a předkládaný návrh zákona je jeho první novelizací. Zákon se doposud ukazoval jako funkční a novela přináší dílčí zpřesňování a zpřísnění požadavků k získání státního občanství.

K čemu máme výhrady

- Dochází ke všeobecnému zpřísnění, zejména v oblasti trestní a nově i přestupkové bezúhonnosti a u podmínek prokazujících skutečnou vazbu ke státu („genuine link“), transparentnost příjmů, integraci a znalost českého jazyka i reálií. V mnoha novelizačních bodech dochází k zpřísnění, které není opodstatněné a povede k výraznému zatížení administrativy.
- Zpřísnění nabývání občanství prohlášením tzv. druhou generací není dostatečně odůvodněno. Jedná se o mladé lidi ve věku 18-21 let, kteří zde od 10 let věku strávili 2/3 života, tedy v ČR vyrostli a často se považují za Čechy. Navržená úprava je administrativně náročnější a dražší.

S čím nesouhlasíme

- Konkretizace dokladů o prokázání finančních prostředků k pokrytí životních nákladů v ČR obsahuje i povinnost prokázat výši životních nákladů, aniž by bylo jakkoliv vyjasněno, co tento pojem zahrnuje a jakými doklady má být prokazován. Takto nejasně definované zákonné povinnosti jsou v rozporu se zásadou legitimního očekávání, vnáší významný prvek nejistoty, a vedou k nadměrné administrativní zátěži.
- Zákon jako podmínku získání občanství nově zavádí přestupkovou bezúhonnost, a to u vybraných kategorií přestupků. Vzhledem k tomu, že stanovené kategorie zahrnují i bagatelní činy jako odhození žvýkačky na chodník a rozhodující hranice jsou již dvě opakování, jedná se o nepřiměřené zpřísnění.
- Neuznávání rozhodnutí cizích státních orgánů mimo státy EU ve věci určování otcovství či osvojení nerespektuje bilaterální smlouvy o uznávání rozhodnutí a tudíž je v rozporu s mezinárodním právem.